

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

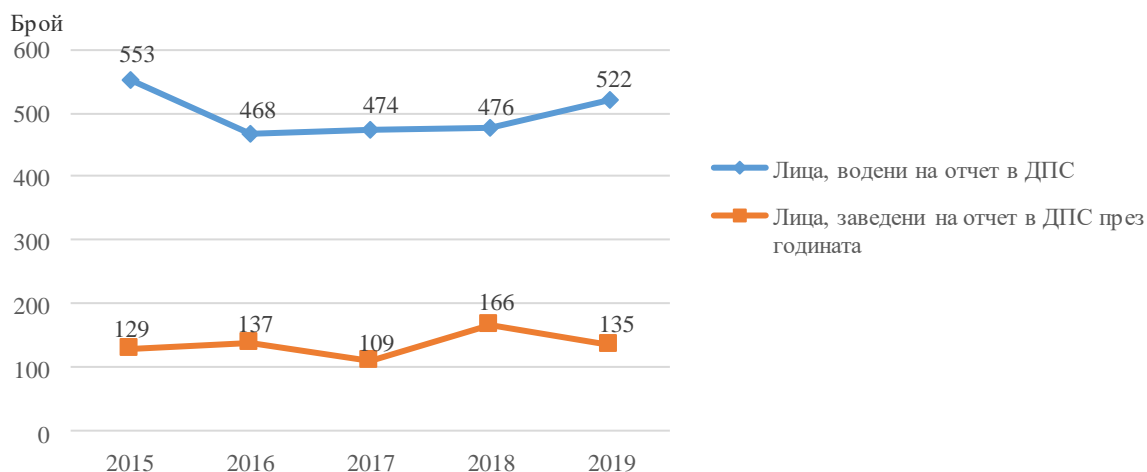
През 2019 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Стара Загора са водени 522 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2018 г. броят им се увеличава с 46, или с 9.7%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- Непълнолетни (на възраст от 14 до 17 г.) – 82.0% ;
- Малолетни (8 - 13 г.) - 18.0%;
- Момчетата - 452 (86.6%);
- Учаци - 306 лица (58.6%);
- В криминогенна среда живеят 222 малолетни и непълнолетни, или 42.5%.

Броят на заведените² на отчет в ДПС през 2019 г. малолетни и непълнолетни е 135, или 25.9% от всички водени на отчет лица, като 75.6% от тях са непълнолетни. В сравнение с 2018 г. броят на новозаведените намалява с 18.7%.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Стара Загора през периода 2015 - 2019 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършвали повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година

През 2019 г. **снети от отчет в ДПС** са 106 малолетни и непълнолетни лица, или 20.3% от водените на отчет през годината. Поради поправка на поведението са отпаднали 58 лица (54.7%), а 48 лица (45.3%) - поради навършване на 18-годишна възраст.

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2019 г. през ДПС в област Стара Загора са преминали 333 малолетни и непълнолетни. В сравнение с 2018 г. техният брой се увеличава със 127 или с 61.6%. Момчетата са 273, или 82.0%, а момичетата - 60, или 18.0%.

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е броят и делът на преминалите през ДПС за:

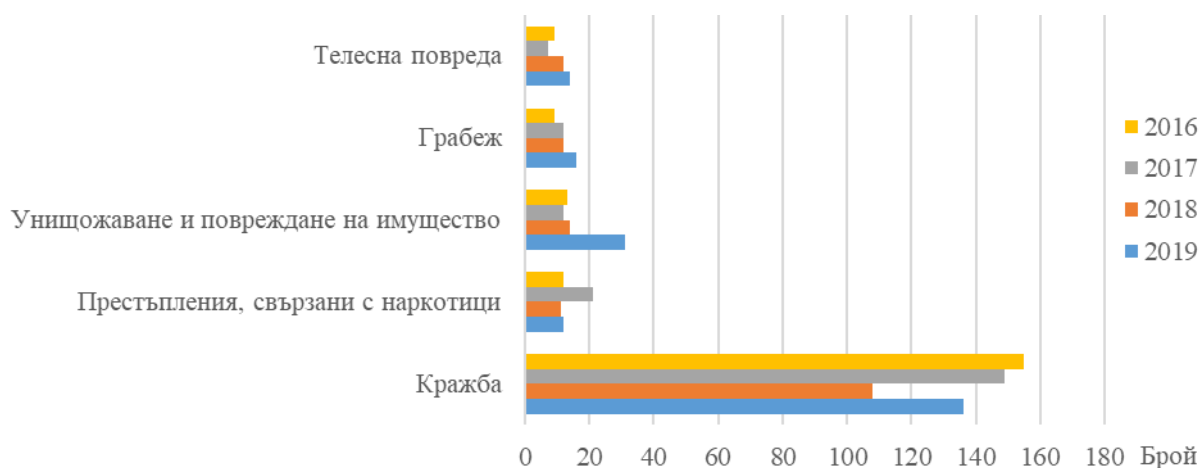
- „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 49 лица, или 14.7%;
- „непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място“ - 25 лица (7.5%);
- „прояви на насилие и агресия“ - 24 лица (7.2%);
- „употреба на психоактивни вещества“ – 21 лица (6.3%).

Извършени престъпления

През 2019 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, извършители на престъпления, в област Стара Загора** е 299 и в сравнение с 2018 г. нараства с 22.5%.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършители на кражби са 136 лица или 45.5% от всички лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 33.1% (45 лица), на кражби от домовете - 23.5% (32 лица), на взломни кражби - 14.0% (19 лица).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни извършители на престъпления по някои видове престъпления през периода 2016 - 2019 година

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2019 г. в област Стара Загора пострадали от престъпления са 125 деца, от които 45 (36.0%) са момичета. Малолетни са 59 лица (47.2%), а непълнолетни - 66 (52.8%). Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби на имущество – 36 лица (28.8%), от блудство - 18 лица (14.4%) и от телесна повреда - 17 лица (13.6%).

Дейност на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2019 г. местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Стара Загора са образували 275 **възпитателни дела**, като 184 (66.9%) от тях са образувани по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** е 215. От тях в срок до един месец са решени 144 дела, или 67.0%. Прекратени на различни основания са 59 дела, или 21.5% от образуваните възпитателни дела.

През 2019 г. местните комисии са наложили 372 възпитателни мерки в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 232 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 268 общественоопасни деяния.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 132 случая (35.5%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи“ - в 74 случая (19.9%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 73 случая (19.6%);
- „задължаване да участва в консултации, обучения и програми“ - на 27 малолетни и непълнолетни (7.3%).

През 2019 г. местните комисии на територията на област Стара Загора са организирали 54 кампании за превантивна дейност, в които са обхванати 4 438 деца. Обществените възпитатели са работили с 267 малолетни и непълнолетни, а през консултативните кабинети, функциониращи на територията на областта, са преминали 325 лица на възраст от 8 до 17 години.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).